

P R A V I L N I K
o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i
ostalih proizvoda za pušenje

Na osnovu člana 143. Zakona o srednjem obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 23/17, 30/19 i 33/21), člana 156. Pravila JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo, a u vezi sa Zakonom o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, Školski odbor JU Srednja medicinska škola Jezero – Sarajevo na 32. sjednici održanoj 12.07.2024. godine, *donosi*

P R A V I L N I K
o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i
ostalih proizvoda za pušenje

I OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet Pravilnika)

Ovim Pravilnikom u cilju zaštite i unapređenja zdravlja radnika JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo (u daljem tekstu Škola), kao i drugih osoba koje se nalaze u prostorijama Škole, uređuju se mjere za zabranu i ograničenju upotrebe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, preventivne mjere i nadzor nad provođenjem Zakona o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 38/24 od 20.05.2024. godine)

Član 2.
(Definicije)

- a) Pod pojmom duhan i ostali duhanski proizvodi smatraju se: cigare, cigarete, cigarilosi , duhan za samostalno motanje, duhan za oralnu upotrebu, duhan za lulu, vodena lula, duhan za vodenu lulu, duhan za žvakanje, duhan za šmrkanje.
- b) Pušenje je radnja koja dovodi do sagorijevanja duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje, kojom se stvara dim koji se oslobađa izravno u zrak i udiše ga osoba koja izvršava ove radnje. Može biti posredno ili pasivno pušenje koje predstavlja izloženost dimu koji dolazi iz gorućeg kraja cigarete ili nekog drugog proizvoda za pušenje, najčešće u kombinaciji sa dimom koji izdahne pušač.
- c) Javni zatvoreni prostor je svaki prostor, koji ima krov ili tavanicu (pokretnu ili nepokretnu) i potpuno zatvoreno više od polovine površine pripadajućih stijena, javno dostupan i namijenjen individualnom ili zajedničkom korištenju, bez obzira na pravo vlasništva ili pravo pristupa, a između ostalih, obuhvaća zajedničke prostore u stambenim zgradama, sve prostore u građevinama u kojima su smještene javne institucije, ustanove i poduzeća te sve prostore u građevinama u kojima se obavljaju djelatnosti iz područja javnog prijevoza, zdravstva, socijalne zaštite, odgoja i obrazovanja, trgovine, trgovački centri, prostori namijenjeni obavljanju uslužnih djelatnosti, sporta i rekreacije, ugostiteljstva, smještaja i turizma, kulture, umjetnosti i nauke, sajmovi i izložbi, te prostore iz djelatnosti medija, igara na sreću, vjerskog, političkog i građanskog okupljanja, kao i svaki povezani i drugi pripadajući zatvoreni prostor, kao što su hodnici, dizala, stubišta, predvorja, zajedničke prostorije, toaleti, čekaonice, kantine, pomoćni objekti, skladišta, podrumi, garaže;
- d) Mjesto rada je svaki prostor koji služi za obavljanje poslova i može biti natkriven, polunatkriven, u potpunosti ili djelomično ograđen, bez obzira na vrstu materijala od kojeg je sagrađen kao i svaki povezani

i drugi pripadajući javni zatvoreni prostor (hodnici, liftovi, stepenice, zajednički prostori, kafeterije, kantine, toaleti). Mjesto rada uključuje i poslovna vozila pod kontrolom poslodavca, a koja služe za obavljanje poslova i usluga.

e) Štetna posljedica pušenja je naučno dokazana dokazana pojava oštećenja zdravlja i bolesti koje skraćuju život pušača i nepušača.

f) Zdravstveno upozorenje je upozorenje koje ukazuje na štetne učinke duhanskih proizvoda po zdravlje ljudi ili na druge nepoželjne posljedice njihove upotrebe, uključujući tekstualna upozorenja, kombinovana zdravstvena upozorenja, opća upozorenja i informativne poruke;

g) Reklamiranje i promocija duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje je svaka aktivnost s ciljem, efektom i vjerovatnim efektom promocije duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje ili upotrebu tih proizvoda na direktan ili indirektan način;

h) Direktna promocija duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje je promocija pojedinačnih pakiranja cigareta i ostalih proizvoda za pušenje na prodajnim mjestima na način da su isti istaknuti na posebnim svijetlećim podlogama i u svijetlećim okvirima sa naznakom logotipa proizvođača duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;

i) Indirektna promocija duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje je:

- organizacija događaja na kojima se ističu naziv, logotip ili druge vizualne karakteristike koje podsjećaju na pojedine duhanske i ostale proizvode za pušenje;

- prikazivanje logotipa i drugih znakova za označavanje tih proizvoda na predmetima koji u smislu ovoga zakona nisu duhanski proizvodi;

- besplatna ponuda duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje u javnim prostorima;

j) Sponzorstvo je svaki oblik doprinosa pravne ili fizičke osobe događaju, aktivnosti ili pojedincu čiji je cilj ili izravni ili neizravni učinak promidžbe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje

Član 3. (Osnovni principi Pravilnika)

Osnovni principi Pravilnika su:

a) pravo svakog građanina na zdravlje;

b) prirodno pravo svakog građanina u Federaciji na čist zrak jer svi, a posebno djeca i mladi, imaju pravo da se zaštite od utjecaja posrednog udisanja duhanskog dima;

c) zaštita životne sredine i prava građana na zdravu životnu sredinu;

d) opredjeljenja nadležnih organa i institucija u Federaciji da se kroz multisektorsku suradnju utvrdi strategija i mjere radi promoviranja i podrške prestanku i smanjenju potrošnje duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;

e) sinhronizovana implementacija mjera usmjerenih na smanjenje potražnje za duhanom i ponude duhana putem informiranja, edukacije i jačanja javne svijesti o štetnosti duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;

f) odgovornost nadležnih organa i institucija u Federaciji da se osigura dovoljno finansijskih sredstava za aktivnosti kontrole duhana u cilju kontinuiranog smanjenja broja pušača i izloženosti duhanskom dimu i

g) opredjeljenja nadležnih organa i institucija u Federaciji da se odnosi sa duhanskom industrijom reguliraju na potpuno transparentan način u cilju zaštite politika javnog zdravlja i sprečavanja privilegovanog tretmana duhanske industrije.

Zakon o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje se primjenjuje na duhan, duhanske i ostale proizvode za pušenje, uključujući elektronske cigarete, bezdimne duhanske proizvode i biljne proizvode za pušenje.

II – ZABRANA PUŠENJA U JU SREDNJA MEDICINSKA ŠKOLA – JEZERO SARAJEVO

Član 4. (Zabrana pušenja)

Pušenje se zabranjuje u svim zatvorenim prostorima JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo i mjestu rada.

Član 5. (Mjere zabrane pušenja)

- 1) Provođenja zabrane pušenja obavezna je osigurati uprava Škole, kao i svi drugi radnici kao korisnici prostora za obavljanje poslova i radnih zadataka.
- 2) U prostorima i mjestima rada gdje je pušenje zabranjeno mora biti postavljen grafički znak zabrana pušenja i tekst koji glasi: “Zabranjeno pušenje”
- 3) U prostorima i mjestima gdje je pušenje zabranjeno, ne smiju biti postavljene pepeljare ili druge posude koje mogu služiti za odlaganje pepela,
- 4) U slučaju da lice ne poštuje zabranu pušenja, korisnik prostora ili mjesta u kojem je pušenje zabranjeno dužan je lice :
 - a) opomenuti,
 - b) zatražiti da lice napusti prostor.
- 5) U slučaju da lice iz stava 4) ovog člana ne ispoštuje zabranu pušenja i nakon što korisnik prostora ili mjesta rada u kojem je pušenje zabranjeno postupi po ovlaštenju iz stave 4) ovog člana, korisnik prostora ili mjesta rada u kojem je pušenje zabranjeno dužan je kontaktirati nadležni organ.

III – EDUKACIJA, INFORMISANJE I JAČANJE SVIJESTI

Član 6. (Provođenje aktivnosti o štetnosti pušenja)

- 1) Nadležna kantonalna ministarstva obrazovanja, u saradnji sa kantonalnim zavodima za javno zdravstvo u Federaciji (u daljem tekstu: kantonalni zavodi za javno zdravstvo), obavezna su u nastavne programe za osnovnu i srednju školu uključiti temu o štetnosti pušenja za zdravlje.
- (2) Sve odgojno-obrazovne ustanove obvezne su na vidno mjesto istaknuti postere i druge promotivne materijale i vizualne grafikone sa tekstom i slikom koji ukazuju na zabranu uporabe duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje osobama mlađim od 18 godina i upozorenje o štetnosti tih proizvoda za zdravlje.

IV – NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Član 7.

(Organi nadzora nad provedbom Zakona)

1) Nadzor nad primjenom zakona obavljaju Federalna uprava za inspekcijske poslove putem nadležnih federalnih inspektora i kantonalni organi za inspekcijske poslove, putem nadležnih kantonalnih inapektora i to :

- a) kantonalni sanitarni inspektori,
- b) federalni i kantonalni inspektor rada,
- c) kantonalni prosvjetni inspektori

Član 8.

(Ovlasti inspektora)

(1) U vršenju inspekcijskog nadzora, u okviru svog djelokruga, svaki inspektor je ovlašten kako slijedi:

a) kantonalni sanitarni inspektor:

- da zabrani upotrebu duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje u zatvorenim javnim prostorima, u skladu s odredbama Zakona;
- da zabrani određivanje posebne prostorije za pušenje suprotno Zakonu i propisima donesenim na osnovu Zakona.

b) federalni i kantonalni inspektor rada:

- da naloži zabranu pušenja na mjestima rada, u skladu sa odredbama Zakona;
- da naloži postavljanje oznaka o zabrani pušenja u javnim zatvorenim prostorima - mjestima rada.
- da naredi odgojno-obrazovnim ustanovama da se na vidna mjesta postave posteri i drugi promotivni materijali i vizualni grafikoni s tekstom i slikom koji ukazuju na zabranu uporabe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje osobama mlađim od 18 godina i upozorenje o štetnosti tih proizvoda za zdravlje.

(2) Inspektori iz stava (1) ovog člana mogu da zabrane ili nalože poduzimanje i drugih mjera u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu Zakona, kao i propisu o inspekcijama u Federaciji.

V – KAZNE NE ODREDBE

Član 9.

(Kaznene odredbe)

1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje ne zabrani upotrebu duhanskih proizvoda u skladu s članom 4. i 5. ovog Pravilnika,

2) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1.000 KM za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu.

(3) Novčanom kaznom od 100 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje:

a) upotrebljava duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje, osim duhana za žvakanje i duhana za šmrkanje, u zatvorenim prostorima Škole suprotno članu 4. i 5. ovog Pravilnika,

- b) besplatno nudi duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje u prostorijama Škole u svrhu reklamiranja i promocije;
- c) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja postupi suprotno odredbama člana 4 i 5. ovog Pravilnika.
- (4) Novčanu kaznu iz stava (3) ovog člana, u formi prekršajnog naloga, izriče nadležni inspektor koji obavlja nadzor.

Član 10.

(Stupanje na snagu)

Pravilnik o ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči Škole, a primijenjuje se od 19.07.2024. godine,

Predsjednik Školskog odbora:

Merima Mašić, dipl. ing.

Broj: 01-01-1-1311/2024

Sarajevo, 12.07.2024. godine